

هدف اصلی برگزاری همه پرسی در جمهوری آذربایجان

پایگاه اینترنتی «میدان تی وی» در تحلیلی نوشت: «هدف از برگزاری همه پرسی (روز دوشنبه، 26 سپتامبر) تغییر قانون اساسی در جمهوری آذربایجان، آوردن «حیدر علی اف»، فرزند نوجوان رییس جمهوری این کشور به صحنه سیاست است.»

به گزارش مونیتورینگ خبرگزاری صداسیما به نقل از پایگاه اینترنتی «میدان تی وی»، لیلای مصطفی او، نویسنده این تحلیل نوشت: «سال هاست که حاکمیت (جمهوری) آذربایجان تحت کنترل یک خانواده است و به این ترتیب، زمانی که حاکمیت در ماه ژوئیه گذشته پیشنهاد کرد حداقل شرط سنی نامزدی انتخابات ریاست جمهوری و نامزدی مجلس ملی کاهش داده شود، بسیاری از منتقدان هدف از این پیشنهاد را ایجاد شغل سیاسی برای «حیدر علی اف» 19 ساله ارزیابی کردند.»

در این تحلیل افزوده شده است: «حیدر علی اف، کوچکترین و سومین فرزند خانواده علی اف، دانشجویی سال چهارم است و هیچ گونه تجربه سیاسی ندارد. اما، این موضوع برای (جمهوری) آذربایجان پدرسالار، اهمیتی ندارد. انتظار می رود که او به عنوان وارث مذکر خانواده حاکم، همانند پدرش و نیز پدر بزرگ و هم نامش، حیدر علی اف، این میراث سیاسی را استمرار خواهد بخشید. مادرش، مهربان علی او، 52 ساله، رییس «بنیاد حیدر علی اف» است. وی از سال 2005، نماینده مجلس و معاون حزب حاکم آذربایجان نوین (یاپ) است که همسرش الهام علی اف نیز رییس این حزب است. خواهران حیدر علی اف، لیلای علی او، 31 ساله و آرزو علی او، 27 ساله نیز به فعالیت های اجتماعی مشغولند. در روز 26 سپتامبر، تغییرات 29 گانه در قانون اساسی که رییس جمهوری پیشنهاد کرده است، به همه پرسی گذاشته خواهد شد و چند مورد از این تغییرات، این امکان را برای حیدر علی اف فراهم خواهد کرد که وی نیز ارمانش را به سیاست اعطاء کند. دو مورد از این تغییرات، کاهش حداقل شرط سنی برای نامزدی نمایندگی از 25 سال به 18 سال و نامزدی برای کرسی ریاست جمهوری نیز به 18 سال، مربوط است. یک تغییر دیگر نیز مدت دوره ریاست جمهوری را از پنج سال به هفت سال افزایش می دهد. زمانی که حیدر علی اف به 22 یا 23 سالگی می رسد، انتخابات ریاست جمهوری و چندسال پس از آن نیز در سال 2020، انتخابات مجلس برگزار خواهد شد. به احتمال زیاد، این تغییرات در قانون اساسی مصوب خواهد شد و برای این نیز آرای قدری بیش از 25 درصد از پنج میلیون 120 هزار نفر رای دهنده (واجدان شرایط رای دادن) لازم است. هنوز رییس جمهوری و دستیارانش، اعلام نکرده اند که کاهش حداقل شرط سنی انتخاب شدن را صرفاً بخاطر حیدر علی اف به همه پرسی گذاشته اند. حکومت و طرفدارانش اظهار می دارند که این تغییرات برای جوانان باسواد و آینده دار، شرایط فراهم می کند و این نیز بخشی از اصلاحات حکومت در زمینه دولتمداری است. علی احمدوف، معاون حزب حاکم «یاپ» در روز 28 ژوئیه در گفتگو با روزنامه «آذربایجان» ارگان رسمی مجلس ملی گفت: «شاه اسماعیل (صفوی) در 14 سالگی، اسکندر مقدونی در 20 سالگی و ناپلئون در سنی که قدری کمتر از آن بود، در رأس دولت قرار گرفتند. تاریخ بشریت را بدون آنها نمی توان حتی تصور کرد.» تنها دستاوردی که حیدر علی اف تاکنون کسب کرده، این بوده است که وی در سال 2013، یکی از 238 دانشجویی بود که بخاطر خوب درس خواندن، مدال طلا کسب کردند. در مقیاس بین المللی نیز نام وی در سال 2010 مطرح شد. روزنامه «واشنگتن پست» در آن زمان نتایج تحقیقاتی را منتشر کرد که نشان می داد حیدر کوچک در سن یازده سالگی 9 ملک را در دبی به ارزش 44 میلیون دلار خریداری کرده است. خانواده رییس جمهوری آذربایجان در مورد این مطلب هیچ توضیحی ندادند. حیدر علی اف، هم اکنون در آکادمی دیپلماسی آذربایجان تحصیل می کند. مدیر و موسس این آکادمی، حافظ پاشایوف، معاون وزیر خارجه و دایی بزرگ حیدر علی اف (دایی مهربان علی او) است. به این ترتیب، شکل دادن به وجهه «حیدر نوه» (نوه حیدر علی اف) آغاز شده است.

در سال 2011، رسانه های طرفدار حکومت مصاحبه فرانسویز مونتین، معلم زبان انگلیسی حیدر با روزنامه «پنی مساوات» را در سطح گسترده ای منعکس کردند که گفته بود: «بچه خیلی عاقل و با درایتی است. سریع کار می کند و رفتارش نمونه است. اصلاً احساس نمی کرد که پسر رییس جمهوری است.» سه سال بعد، او نخستین مصاحبه اش را به هنگام ورود به سال اول دانشجویی در آکادمی دیپلماسی، انجام داد. در سال 2015 نیز دو بار رای دادن او در انتخابات، به عنوان خبر مهم در جمهوری آذربایجان منتشر شد. در 17 سپتامبر امسال نیز در جلسه مشورتی که در صابرآباد در ارتباط با افزایش تولید پنبه در برگزار شده بود، سخنان پیرزنی هفتاد ساله درباره پیشنهاد رییس جمهوری حیدر علی اف، از طرف رسانه های طرفدار حکومت تبلیغ شد و مورد انتقاد رسانه های مستقل و مخالف قرار گرفت. «کامل خان رستم او» آرزو کرد که الهام علی اف، 54 ساله، نود سال رییس جمهوری باشد و پس از او نیز حیدر علی اف به ریاست جمهوری انتخاب شود. به همین علت نیز، نمایندگان مخالفان ادعا می کنند که کاهش حداقل شرط سنی برای نمایندگی مجلس و ریاست جمهوری نیز صرفاً یک هدف دارد. گوزل بایراملو، معاون حزب جبهه خلق می گوید: «این تغییر، جهت باز کردن مسیر برای جوان ترین عضو خانواده علی اف است.» نظامی جعفروف، نماینده حزب حاکم نیز می گوید که این، به هیچ وجه تعجب آور نیست. نظامی جعفروف در مصاحبه با دفتر رادیو آزادی در (جمهوری) آذربایجان گفت که خانواده علی اف ها، خانواده ای بسیار با استعداد است و نمایندگان این خانواده می توانند به نمایندگی مجلس انتخاب شوند. نظامی جعفروف گفت: «این تغییرات، امکانات بالقوه ای برای جوانان ایجاد خواهد کرد.» آتار محمدلی، رییس «مرکز نظارت بر انتخابات و تدریس دموکراسی» می گوید: «این تغییرات، نامشخص و نامتناسب به نظر می رسند. در شرایط کنونی، از میان برداشتن شرط سنی، ارایه نامزدی افراد جوان از طرف حزب حاکم را در انتخابات بعدی، مورد توجه قرار خواهد داد.» نهاد ریاست جمهوری به اتهامات مطرح شده، پاسخی نداده است. برخلاف اعضای «یاپ» (حزب حاکم)، سیاستمداران همگی بر این باور نیستند که پارلمان و ریاست جمهوری برای جوانان امکانات شفافتری را ایجاد خواهند کرد. سردار جلال اوغلو، رییس حزب دموکرات (جمهوری) آذربایجان می گوید: «در چین، کودکان سه ساله نیز امپراطور شده اند، اما توانایی اداره دولت را نداشته اند و سرپرستان آنها، دولت را اداره کرده اند. این تغییرات نیز راه را برای این خواهد گشود که (جمهوری) آذربایجان را قیوم ها اداره کنند.» کمیسیون ونیز شورایی اروپا، که درباره تغییرات قانون اساسی کشورهای عضو اعلام نظر می کند، در نظر اولیه خود اعلام کرده است که کاهش حداقل شرط سنی برای انتخابات پارلمانی، بطور اصولی مشکلی ندارد. در عین حال، این کمیسیون اعلام کرده است که این تغییر، بر کیفیت اداره دولت در این کشور تأثیر منفی خواهد گذاشت. بطور کل، کمیسیون ونیز درباره این تغییرات نظر منفی داده است و اعلام کرده که این تغییرات، اختیارات غیرقابل باوری به رییس جمهوری خواهد داد. اگر تغییرات پیشنهادی تصویب شود، الهام علی اف، رییس جمهوری، اختیار انحلال مجلس و اعلام انتخابات زود هنگام را خواهد داشت. معاون اول و معاونان رییس جمهوری نیز از اختیاراتی بیش از اختیارات نخست وزیر برخوردار خواهند شد. مقامات دولتی، نظر کمیسیون ونیز را «عجولانه» خوانده اند و اعلام کرده اند که این نظر، سفارش برخی از اعضای مجمع پارلمانی شورایی اروپاست. مخالفان دولت در روز های 17 و 18 سپتامبر علیه این همه پرسی تظاهرات برگزار کردند. حاجی بیگ حیدرلی، سردبیر سایت «آذخبر» گفته است: «معترضان فراموش می کنند که در انتخابات پارلمانی در کشورهای اروپایی نظیر آلمان و مجارستان نیز حداقل شرط سنی 18 سال و در چک نیز 21 سال است.» برخی نمایندگان مخالفان پیشگام نیز می گویند که ارتباطی میان این مقایسه ها مشاهده نمی کنند. المان فتاح، معاون حزب مساوات می گوید: «دشوار می توان تصور کرد حکومتی که نخست وزیر 80 ساله اش را تغییر نمی دهد، نسل جوان را به پارلمان راه دهد.» آذر قاسملی، عضو هیات مدیره جنبش «رنال» نیز می گوید: «بر اساس قوانین (جمهوری) آذربایجان، 25 ساله ها نیز جوان محسوب می شوند و به همین خاطر، اقدام

حکومت در کاهش حداقل شرط سنی ، منطقی به نظر نمی رسد.» سازمان های جوانان دولتی و طرفدار دولت، برنامه های تبلیغاتی در ارتباط با همه پرسش های تغییرات قانون اساسی برگزار می کنند. برخلاف آنها، این همه پرسش به هیچ وجه برای جوانان مستقلاً که خواهان مشارکت در سیاست هستند، جالب نیست. رشادت آخوندوف، فعال جوان می گوید که تغییرات پیشنهادی به هیچ وجه با اصلاحات سیاسی ارتباطی ندارد. رشادت آخوندوف، عضو جنبش جوانان «ندا» می گوید: « انتخابات مجلس باید آزادانه برگزار شود. تا زمانی که انتخابات آزاد برگزار نشود، افزایش شمار جوانان در مجلس ، وضعیت موجود را تغییری نخواهد داد.»